

Indvandringens historie

I tidens løb har repræsentanter for mange forskellige folkeslag slået sig ned i Danmark. Folk kom til Danmark for at arbejde, som flygtninge, eller fordi de blev gift med én, der boede her. Selvom langt de fleste i Danmark stadig er etniske danskere, har indvandringen bragt verden indenfor.

I 1800-tallet støder man på tyske, svenske og polske arbejdere, der kom hertil, fordi landbruget havde fremgang og manglede arbejdskraft. Omkring 1900 flygtede en del fattige jøder fra Rusland, hvor de blev forfulgt – også russiske kommunister fandt et fristed i Danmark, fx boede Lenin en overgang hos familien Petersen på Vesterbrogade 112.

Danmark var i den periode et åbent land. Helt frem til 1. verdenskrig kunne man frit rejse ind og tage arbejde. Men efter den store krise i 30'erne blev der lukket for fremmed arbejdskraft.

Der kom dog fra 1933 flygtninge fra Hitlers Tyskland. Men det blev begrænset i 1938, fordi man var bange for den store nabo mod syd.

De første indvandrere efter 2. verdenskrig var tyskere, der flygtede for at undslippe russerne. Disse tyskere var ikke populære, de blev samlet i lejre, og de overlevende blev alle sendt hjem, de sidste i 1949.

Den kolde krig skabte de næste bølger. I 1956 kom en bølge af ungarere på flugt for Sovjetunionen. Siden begyndte polske jøder at flygte for det kommunistiske styre.

Nordisk samarbejde

I løbet af 1950'erne begyndte det nordiske samarbejde. Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige, Færøerne, Grønland og Åland etablerede Nordisk Råd og begyndte at samarbejde på mange områder. Nordiske borgere har siden dengang haft fri adgang til hinandens lande og ret til arbejde og uddannelse inden for hele Norden, ja endda ret til frit at bosætte sig uden at arbejde.

Industrien mangler arbejdskraft

I 60'erne voksede BNP hvert år med fem procent. Det blev nødvendigt at hente arbejdskraft til landet. Gæstarbejdere, som man kaldte dem, kunne opholde sig i Danmark i tre måneder, og hvis de fik arbejde, kunne de få en ubegrænset arbejds- og opholdstilladelse. Industrien hungrede efter arbejdskraft, så Danmark inviterede gæstarbejdere fra Tyrkiet, Jugoslavien, Pakistan og Marokko til landet. Der findes ikke præcise tal for, hvor mange gæstarbejdere der kom i perioden, men det anslås at være ca. 40.000.

I starten af 1970'erne kom oliekrisen med arbejdsløshed og inflation, og der blev stort set stoppet for nye arbejdstilladelser.

Familiesammenføring

Siden Danmark blev lukket for arbejdskraft, har indvandringen ud over EU-borgere bestået af familiesammenførte og flygtninge. Ifølge menneskerettighederne har et menneske ret til et familieliv, og derfor voksede indvandringen faktisk trods stoppet. Og det viste sig, at også efterkommere af indvandrere fandt deres ægtefæller i hjemlandet, bl.a. på grund af arrangerede ægteskaber. Faktisk skyldes en ganske stor del af den samlede indvandring familiesammenføring.

Flygtninge fra verdens brændpunkter

Verden blev mindre og flygtningene kunne flygte længere. Danmark modtog i 70'erne bådflugtninge fra Vietnam, der var flygtet over havet til nabolandene, hvor de sad i flygtningelejre, indtil FN efterhånden

fik fordelt dem videre til hele verden. Der kom også flygtninge fra Chile, og senere i 80'erne og 90'erne fra Mellemøsten, Sri Lanka, Bosnien og Somalia.

Åbningen af arbejdsmarkedet mod Østeuropa

Med udvidelsen af EU med de østeuropæiske lande i starten af 2000-tallet blev der åbnet for arbejdskraft fra øst. I dag udgør de mere end 100.000 og flere brancher ville have svært ved at klare sig uden dem, det gælder bl.a. restaurationsbranchen og landbruget. Der er også kommet flere studerende fra udlandet. Nogle flytter hjem igen eller videre ud i verden, men nogle slår sig ned her. EU har altså også været med til at gøre Danmark til et mere globalt sted, danskere nyder også godt af det europæiske arbejdsmarked.

En mere sammensat befolkning

I 1980 var der indvandret ca. 130.000 fra lande uden for Skandinavien, i 2017 er det omkring 450.000. Det har på mange områder ændret Danmark, selvom 90 procent af befolkningen stadig er dansk. Indvandringen betyder navnlig i byerne et dagligt møde med andre kulturer. Der er opstået en efterspørgsel efter nye varer, der er derfor kommet nye butikker og restauranter. Og der tales flere sprog, dansk er ikke længere enerådende.

Udvandrede fra Danmark

Fra 1850 og til 1920 udvandrede 300.000 danskere til USA. Det lyder af mange, men pr. år drejer det sig kun om knap 4500. I dag udvandrer hvert år ca. 20.000 danskere. En del af dem slår sig ned i fx USA, Sverige, Norge og Tyskland, men de fleste kommer hurtigt tilbage efter studiejob og udstationeringer; måske med en udenlandsk partner.

Samtidig udvandrer en del af de udlændinge, der er indvandret til Danmark. Den samlede udvandring fra Danmark var i 2014 på 50.000 personer, ca. 30.000 udlændinge årligt rejser altså videre.

Opgave:

Forbered dig på at genfortælle det vigtigste fra teksten i en gruppe.

Lav 2-3 diskussionsspørgsmål om globalisering med fokus på det emne, du her har læst om.